

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratr[is] Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertio iusticia terribilis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

peros ascendēs. Posuit aut̄ eos ut cōmū
nius dicis in paradiso volugaris q̄ est ad
orientē in extremis maris ut ibidē gaudē
tes expectaret diē dñice ascensiōis. Notā
dū qđē q̄ sic d̄ Tho. vbi s̄. ar. v. q̄ passio
ch̄i fuit cā vniuersalē huāne salutis r̄az
viuox q̄ mortuox. Causa aut̄ vniuersalē
applicat ad singulares effect̄ p̄ aliquād spe
ciale. **E**nī sic p̄tus passiōis ch̄i applicat
vniētibz sacramēta cōfigurāta nos ch̄i
st̄i passiō: ita ē t̄ applicata mortuis p̄ de
scenūm ch̄i ad inferos. p̄t qđ signif̄ d̄
T̄ch. ix. q̄ educit vīntos de lacu sangui
ne testamēti sui. i. p̄tūtē passiōis sue. Hoc
Tho. Pr̄z itaq̄ t̄magna facta est mia
patribus antiquis per descensum christi
ad inferos.

Tertio cōsēplāda ē iusticia terribilis
q̄ respectu vīc̄ eoꝝ q̄ liberati nō fūerūt
Et isti sunt in triplici differentia.

Prima ē differentia dānatoꝝ.

Seunda ē differētia pueroz.

Tertia ē differētia purgandoꝝ.

Prima est differentia

dānatoꝝ: q̄ nullū penitus eripuit. Nam
sic d̄ Tho. vbi s̄. ar. vi. Ch̄is descendēs
ad inferos opatus est p̄tute passiōis sue.
Et iō illis solis liberatōis fructū obtulit
q̄ fuerūt passiōis sue. q̄uncti p̄ fidē charita/
re formarā p̄ quā p̄tē collūtūr. Illi aut̄ q̄
erāt in inferno dānatoꝝ aut penitus fidez
passiōis ch̄i nō habuerunt: sic infideles:
aut si habuerūt fidē: nullā tñ 2formitatē
habebat ad charitatē ch̄i patiētis. Vnde
neā p̄tē suis erant mūdati. **I**ō p̄ ch̄i
st̄i descensum nō sunt liberati. **E**nī Osee.
xi. Ero mortua tua o mors: moris tuus
ero inferne. Blo. electos inde abducēdo:
reprobos hō ibidē relinquent̄: Q̄, at nō
fuerint alīq̄ eoꝝ liberauti nō fuit p̄t ch̄isti
ipotentiā l̄z p̄t eoꝝ trātria dispositiōnē.
De q̄libet q̄p̄te statu mundanoꝝ alīq̄s li
beravit ch̄is: quia q̄dū hoīes hic viuūt
possunt ad fidēm et charitatē cōverti: sed
post exītū ab hac vita sūt reprobis oīno in
malo obstinari. **H**ec Tho. **O** qđ putas
indicibilis amaritudinis et incōsolabilis
doloris: amo ve etene damnatiois accidit
remancēbz illis i igne inextinguibili: yer
me immortali: et morte iterminabili: vī

derent ch̄i dñm sc̄tōs patres cū tubilo
ab inferis educente. **E**nī dicebāt. Vle ve
ve nobis miseri q̄ remanem⁹ in tormentis. **O** cur vñq̄ nati fuim⁹: vt ad tantam
deuenirem⁹ miseriā: et sic p̄petue subiēre
mur maledictionis: ecce illi liberati exēt
l̄z heu heu hic in eternū cruciand⁹ manes
bim⁹ in tenebris nūq̄ lumē visuri: nūq̄
gaudiū habientur.

Secūda est differentia

pueroꝝ: q̄ vñq̄ cū originali deceſſerāt sine
mortali de quibus etiā dicendū: q̄ nullus
eoꝝ liberat̄ est. **R**ō: qm̄ sicut d̄ Thom.
vbi s̄. ar. vii. Descensus christi ad inferos
i illis solis effectū habuit q̄ p̄ fidē et ch̄a/
ritatē passioni ch̄i p̄iugeban̄. In cui⁹ vir
tute descensus ille liberator⁹ erat. **V**nde
Rhom. iij. **D**e⁹ posuit ch̄i p̄mittatorē p̄
fidē in sanguine ei⁹. Tales aut̄ pueri nul/
lo modo fuerūt passiōi ch̄i q̄uncti p̄ fidē
et dilectionē: neq̄ em̄ fidem p̄p̄tia habe/
re potuerāt q̄ non habuerūt vslum liberī
arbitrii neq̄ p̄ fidē p̄tētū aut q̄ aliquod
fidei sacramētū fuerāt ab originali p̄tē
mūdati: iō x. **S**ci aut̄ patres tñ tenerēt
tur adhuc astricti reatu originalis p̄tē in
q̄ntū respicit naturā: tñ q̄ntū ad personas
suis liberati erāt p̄ fidē ch̄i ab oī maclā
p̄tē. **I**ō capaces fuerūt liberatōis: qđ nō
sūc de pueris dici p̄tē.

Tertia est differentia

purgādoꝝ. s. eoꝝ q̄ tūc erāt in purgatorio
De q̄b̄ dixim⁹ bñ Tho. vbi s̄. ar. viii. q̄
sic sup̄ dictū ē descessus ch̄i ad inferos su
it liberator⁹ in p̄tute passiōis ei⁹: passio
aut̄ ei⁹ nō habuit p̄tute epalē et trāstozia
l̄z sempiterñ: bñ illud Heb. x. **G**lobis
latiōnē cōsumauit sc̄tificatos in sempiterñ
nū. **I**ō tūc n̄ h̄uit maiorē efficaciā passio
ch̄i q̄nū h̄z. Et iō illi q̄ tūc fūct̄ tales
q̄les nū sūt q̄ i purgatorio detinēt nō fūe
runt a purgatorio liberati: si q̄ autē ibi in
uētū sūt tūc tales q̄les etiā nū p̄tute p̄tē
sionis ch̄i a purgatorio liberat̄: tales fūe
rūt a purgatorio liberati et etiam illi qui
dū adhuc viuerēt meruerēt p̄ fidē dilectō
nē et deuotionē ad mortē ch̄i vt eo desēt
dētē libareb̄ a tp̄ali purgatoria pena. **H**ec
Tho. p̄t̄z iīf̄ ex dīct̄ qm̄ in ch̄i descens
su nō solum apparuit ei⁹ miaſz terribilis

Ber. de rrōne dñi De myste

lūsticia. Ex qb̄ erā p̄t q̄ r̄simors ch̄i ex
se sufficiens sit p̄ oībus saluandis: nullis
cū p̄delle p̄t mīhi. Cū dūtarat q̄ ch̄o cō/
iūcti sūt tanq̄ ei⁹ mēbra q̄ fidē ⁊ charitā/
tē. Crudeam⁹ igs⁹ cū oī diligētia diligere
ch̄i ⁊ efficiātū mēbra ch̄i ⁊ sic graci/
pes sim. Meriti sue passionis ⁊ hic ab eo
viuiscemur p̄ gratia ⁊ in futuro per glam
sempiternam. Amen.

De resurrectiōe dñi Sermo.

R̄rrexit.

Barci, vltio. Aug⁹. Post
illūsōes ⁊ t̄bera: post ac/
ti ⁊ sellis pocula mixta: post su p̄plicia ou/
c⁹ ⁊ vulnera: postremo p̄ ipaz mortis sur/
rexit de suo funere caro noua: redit ab oc/
ciduo latens vita: ⁊ in morte sal⁹ refūata
resurgit pulchritudina post fun⁹. Hec
Aug⁹. Gleniēs itaq; dñs iesus die dñico
sumo mane cū mulierudine angelor⁹ ho/
norabili ad monumētū: t̄ accipies co:pus
illud setissimi xp̄ia h̄tute resurrexit. Et
ecce dño resurgēte terremot⁹ sc̄us ē ma/
gnus. Sic enī in ch̄i passiōe terra mota
est in signū tristitiae ⁊ in resurrectiōe in
signū leticie. De q̄ etiā ait Beda. q̄ terre
mot⁹ fact⁹ est dño resurgēte: sic ⁊ ipo mo/
riete signat terrena p̄i⁹ corda: p̄ passionē
et⁹ ⁊ resurrectiōe p̄cutiēda fore ad penit/
entiā. Hec ille. Līcea hāc autē glosaz re/
surrectionē tria sūt p̄cipue ⁊ templāda my/
steria.

Primū: est mysteriū p̄emplāde necessi/
tatis.

Secondūm: est mysteriū admirande
soucūditatis.

Tertiū: est mysteriū app̄zabande veri/
tatis.

Prignū līgit est mysteriū p̄emplāde ne/
cessitatis. Erat q̄p̄e necessaria ch̄i
resurrectio nō necessitate coactiōis:
sive necessitate simplicitati dicta: q̄ talis in
deo nō c̄t̄ necessitate imutabilitas ⁊ p̄
sup̄posita dī ordinatiōe sive necessitate cō/
ter dicta: pur aliquid dī necessariū: q̄ ēque/
nientissimū sic esse. p̄f alīq̄s causas. Fui/
aut̄ hoc modo resurrectio ch̄i necessaria
p̄pter quinq̄s.

Primo p̄pter declarādā si bonitātē
Sc̄do p̄pter corp̄is ch̄i dignitatē.
Tertio p̄pter viator̄ veilitatē.
Quarto p̄pter ap̄liorē h̄tōp̄ iocūditatē.
Quinto p̄pter ḡtūtē dānato p̄ penalitatē

Primo p̄pter declarā
da di bonitatē. Declarat aūt̄ dei bonitas
in ch̄i resurrectiōe p̄cipue tripl̄t. **P**rimo
q̄ ad suauitatē beniūlētia: q̄ in h̄ oīdīs
q̄nta sit dei beniūlētia circa iusta ⁊ sc̄a
q̄ sic voluit sacrū ch̄i corpus glificare.
Sc̄do q̄ ad claritatē sapie q̄ apparet in
h̄ q̄ rāta humiliatio passiōis ordinata ē ad
rāta glam resurrectiōis. **T**ertio q̄ ad eq̄
iusticie ad quā p̄tinet exaltare illos
q̄ p̄p̄ deū se humiliant. **E**m illud Lu. j. Deo
posuit potētes de sede ⁊ exaltavit humiliates.
O: q̄ ch̄r̄s p̄p̄ charitatē ⁊ obediētia dei
humiliavit se v̄lq̄ ad mortē crucis: oporteb/
bat q̄ a deo exaltaret ad glam resurrectio/
nis. **U**nū et⁹ p̄sona dī in p̄o. **T**u cognos/
isti i. p̄bāt̄ sessiōni meām. i. humiliatio ⁊
passiōne ⁊ resurrectionē meā. i. glificatio/
ne in resurrectiōe sicut glōla exp̄git.

Secūdo p̄pter corporis
ch̄i dignitatē. **L**u. p̄p̄ vñtā diuinitatē
q̄ a ch̄i corp̄is nūq̄ sunt separata. **T**um
p̄p̄ illū corp̄is puritatē ⁊ sc̄itatiē. **P**s. Nō
dabis serm̄ tu. vi. cor. i. corp̄⁹ de sc̄itatiō/
ne p̄ceptū. **T**u p̄p̄ meriti in blimitatē q̄d
ch̄i aia cū illo corge patiēdo fecerat. **J**o
nō decebat vt corp̄⁹ illud maneret in ter/
rā exaltaref ad glam resurrectiōis. **J**o
dī. p̄phil. q̄. Ch̄r̄s līct̄ e p̄ nob̄ obe. v̄lq̄
ad mor̄. mor̄. aut̄ cruci. p̄p̄ q̄d ⁊ deo exalt/
auit illū t̄c̄. **S**z q̄r̄g nō stati vt mortu⁹
ē surrexit: sed in diem tertium expectauit
Sc̄dm alexandrūm de ales. iij. par. trac/
de resurrectiōe: h̄ quenās sunt tripl̄t rōe

Prima ē rō signis. **U**nū sup̄ illū Lu. c.
p̄tū. op̄atebat patiēt̄ surgere a mortuis
die terrā. **G**lo. dt. Merito vna die ⁊ dua
b⁹ noctib⁹ tacuit i sepulero q̄ lucē. i. ḡfaz
sive mortis. q̄ tantū in carne erat tenebris)
nō dupl̄e mortis (q̄ in carne erat t̄ aia) op/
positus ad signādū vīc̄. q̄ plus sive mortis du/
pl̄am morte curauit. **S**c̄da ē ratio
p̄bāt̄. **U**nū sup̄ illud j. Lox. xv. Resur/
rexit terra die. **G**lo. p̄bāt̄. i. p̄a morte; i.